

**ТЕРМІН
ПРОВЕДЕННЯ**
квітень – грудень 2025 року

АДВОКАЦІЙНИК
Шевченко Дмитро

АДВОКАЦІЙНА КАМПАНІЯ

Створення прецеденту залучення бюджетних коштів для надання послуг з догляду та підтримки ВІЛ-позитивних людей у місцях несвободи

ВСТУП

Проблема, яку прагнули вирішити в межах цієї адвокаційної кампанії, полягала у відсутності сталого бюджетного фінансування послуг з догляду та підтримки (ДіП) для ВІЛ-позитивних людей, які утримуються в установах виконання покарань.

Люди, що перебувають у місцях несвободи, належать до однієї з найбільш уразливих груп населення щодо ВІЛ. Обмежений доступ до соціального супроводу, переривання лікування та залежність від зовнішньої підтримки підвищують ризики для здоров'я самих осіб і для системи громадського здоров'я загалом.

Водночас надання таких послуг традиційно здійснювалося за кошти донорських програм, що не гарантує довгострокової сталості. Це сформувало нагальну потребу у створенні прецеденту фінансування ДіП ВІЛ-позитивних людей у місцях несвободи коштом державного бюджету з подальшим масштабуванням практики.

ОСНОВНОЮ МЕТОЮ АДВОКАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ стало створення прецеденту залучення бюджетних коштів для надання послуг з догляду та підтримки ВІЛ-позитивних людей, які утримуються в установах виконання покарань у Чернігівській області, з перспективою поширення цього підходу на всі підконтрольні Уряду України області у 2025 році.

Додаткові цілі кампанії:

- забезпечити безперервність соціального супроводу ВІЛ-позитивних осіб у місцях несвободи;
- налагодити міжсекторальну взаємодію між державними інституціями та організаціями громадянського суспільства;
- відпрацювати практичні механізми контракування соціальних послуг;
- продемонструвати ефективність бюджетного фінансування як інструменту сталості.

ДОСЯГНУТІ ДОМОВЛЕНOSTІ

Ключовим результатом адвокаційної кампанії стало підписання угоди між БО «Чернігівська Мережа» та БО «FREEZONE» щодо реалізації субпідрядних послуг із догляду та підтримки ВІЛ-позитивних осіб у місцях несвободи в Чернігівській області.

Фінансування послуг здійснюється коштом Центр громадського здоров'я МОЗ України на суму 20 800,60 грн, що стало першим прецедентом бюджетної підтримки такого формату послуг у регіоні.

ГЕОГРАФІЯ КАМПАНІЇ

Адвокаційна кампанія охопила Чернігівську область.

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ

Ключовими адресатами адвокації були:

- Центр громадського здоров'я МОЗ України;
- ДУ «Центр охорони здоров'я ДКВС України»;
- регіональні партнери з надання соціальних послуг.
- Додатковою цільовою аудиторією стали:
- громадські організації, що працюють з ВІЛ-позитивними людьми;
- громадські активісти та експертна спільнота.

СТРАТЕГІЯ ТА ТАКТИКА

Для досягнення поставлених цілей було застосовано такі підходи:

- проведення робочих зустрічей між державними установами та громадськими організаціями;
- аналіз існуючих баз даних соціальних послуг для уникнення дублювання;
- підготовка аналітичних та організаційних матеріалів для пілотного впровадження;
- супровід регіонального партнера під час реалізації практичних аспектів пілотного проєкту;
- інформування населення та зацікавлених сторін про результати кампанії.

КЛЮЧОВІ ДІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

Проведено серію очних та онлайн-зустрічей між представниками державних інституцій та громадських організацій, зокрема 100% Життя, Чернігівська Мережа та FREEZONE. Результатом стало формування партнерської взаємодії та узгодження ролей сторін.

Підготовлено матеріали для обговорення адвокаційної тематики та розглянуто їх на засіданнях робочих груп. Проведено рутинний аналіз баз даних обліку соціальних послуг з метою уникнення дублювання ДіП ВІЛ-позитивних осіб у місцях несвободи.

Здійснено супровід БО «Чернігівська Мережа» у практичних аспектах реалізації пілотного проєкту:

- запроваджено реєстр консультацій;
- підготовлено драфти необхідних документів;
- підписано угоди про співпрацю та договори на надання послуг ДіП ВІЛ-позитивних осіб в установах виконання покарань Чернігівської області.

Проведено інформування населення про результати адвокаційної кампанії та пілотного впровадження.

ПАРТНЕРИ КАМПАНІЇ

- Центр охорони здоров'я ДКВС України;
- Центр громадського здоров'я МОЗ України;
- 100% Життя;
- Чернігівська Мережа;
- FREEZONE;
- громадські активісти.

РИЗИКИ ТА ВИКЛИКИ

У процесі кампанії було виявлено низку викликів, зокрема:

- кадровий дефіцит у філіях ЦОЗ;
- обмежені технічні можливості для повного охоплення клієнтів;
- відсутність уніфікованого алгоритму взаємодії між державними установами та ОГС.

ПОДАЛЬШІ КРОКИ

Наступним етапом стане розробка проєктів і програм, спрямованих на:

- подолання кадрового голоду;
- покращення технічної спроможності регіональних філій ЦОЗ;
- створення єдиної системи підтримки клієнтів за уніфікованим алгоритмом взаємодії ЦОЗ та ОГС для забезпечення безперервності допомоги.

Адвокаційні заходи в громадах відбуваються в межах проєкту «Посилення залучення громадянського суспільства для розвитку соціальної сфери в Україні» (EU4CSOs Empower UA), який реалізує БО «Мережа 100 відсотків життя Рівне» за фінансового сприяння Європейського Союзу.

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «Мережа 100 відсотків життя Рівне» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.